

บทที่ 4

ผลการวิจัยศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคในชนบทอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลด้านสังคม
2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ เช่น ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในชนบทอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ กับความสนใจในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ (การพิสูจน์สมมติฐาน)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

1. ลักษณะพื้นฐานทางสังคม

จากตารางที่ 1 พอจะสรุปลักษณะพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ได้ดังนี้

1.1 เพศ

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นชายและเป็นผู้เลี้ยงโคเนื้อเอง คิดเป็นร้อยละ 93.94 ส่วนเพศหญิงมีเพียง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 เท่านั้น

1.2 อายุ

อายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตพื้นที่อำเภอด่านขุนทด ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงตั้งแต่ 30-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.67 รองลงไปจะเป็นช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.91 ส่วนที่เหลือมีช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปีลงมา

1.3 สถานภาพสมรส

สถานภาพการสมรสของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 95.76 ที่เหลือเป็นโสด แยกกันอยู่ และเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 4.24

1.4 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เรียนจบชั้นป.4 คิดเป็นร้อยละ 91.52 ที่เหลือไม่เคยได้รับการศึกษาเลย จบการศึกษาต่ำกว่า ป.4 และจบการศึกษาสูงกว่า ป.4 คิดเป็นร้อยละ

8.51

1.5 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรเป้าหมาย สรุปได้ว่า จำนวนสมาชิกครัวเรือนโดยส่วนใหญ่จะมีประมาณ 1-5 คน คิดเป็นร้อยละ 59.97 รองลงมา มีประมาณ 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 42.21 และมากกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82

1.6 การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร

การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเห็นส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 52.12 รองลงมา เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อคิดเป็นร้อยละ 24.85 และเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 12.12 ที่เหลือเป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารพาณิชย์ กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. และกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. และกลุ่มลูกค้าธนาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 4.25 นอกจากนี้แล้วยังมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลยคิดเป็นร้อยละ 6.67 (ตารางที่ 2)

1.7 สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม

สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในเขตพื้นที่อำเภอเด่นชัย พบว่า เกษตรกรเป้าหมายมีทั้งที่เป็นผู้นำทางสังคมและไม่เป็นผู้นำทางสังคม โดยที่เกษตรกรที่ไม่เป็นผู้นำทางสังคม ร้อยละ 90.30 และเกษตรกรที่เป็นผู้นำทางสังคมร้อยละ 9.70 โดยเกษตรกรที่เป็นผู้นำทางสังคมนั้นเป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล ผู้นำเยาวชน ผู้นำเกษตรกร และปศุสัตว์อาสา (ตารางที่ 3)

1.8 การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน

การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรมีการเข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน ร้อยละ 96.67 โดยเกษตรกรมีการเข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้านทุกครั้ง และเป็นบางครั้ง ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน ร้อยละ 3.03 ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีเวลาติดธุรกิจบางอย่าง และไม่อยากเข้าร่วมในกิจกรรม (ตารางที่ 4)

1.9 แรงงานทางการเกษตร แรงงานจ้าง แรงงานสนับสนุน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานทางการเกษตร จำนวน
 แรงงานจ้างในการประกอบการเกษตรแต่ละครั้ง แรงงานที่สนับสนุนในการประกอบการ
 ผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก
 ในครอบครัวที่เป็นแรงงานทางการเกษตรอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1-5 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73
 รองลงมาอยู่ในช่วงตั้งแต่ 6-10 คน และตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.27
 จำนวนแรงงานจ้างในการประกอบการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป คิด
 เป็นร้อยละ 44.85 ในช่วงตั้งแต่ 1-5 คน และ 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.15
 สำหรับจำนวนแรงงานที่สนับสนุนในการประกอบการผลิต ส่วนใหญ่มีการใช้แรงงานตั้งแต่
 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.06 มีการใช้แรงงานตั้งแต่ 1-5 คน และ 6-10 คน คิด
 เป็นร้อยละ 33.94 (ตารางที่ 5)

1.10 กิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พบว่ากิจกรรมในการ
 พบปะกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อนอกเขตหมู่บ้านตนเอง ส่วนใหญ่เกษตรกรเคยมีการพบปะ
 พบคุยกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อนอกเขตหมู่บ้านตนเองคิดเป็นร้อยละ 89.70 และไม่เคยมี
 การพบปะพูดคุยกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อนอกเขตหมู่บ้านตนเองคิดเป็นร้อยละ 10.30
 กิจกรรมการได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากเพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่ไม่เคย
 ได้รับการช่วยเหลือร่วมมือจากเพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อคิดเป็นร้อยละ 70.30 และมี
 เกษตรกรที่เคยได้รับการช่วยเหลือร่วมมือคิดเป็นร้อยละ 29.70 กิจกรรมการพบปะกับ
 เจ้าหน้าที่การเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในหมู่บ้านของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่
 มีการเคยพบปะกับเจ้าหน้าที่การเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ
 81.82 และไม่มีการเคยพบปะกับเจ้าหน้าที่การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 18.18 กิจกรรมการ
 เดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในอำเภอของเกษตรกรผู้เลี้ยงโค
 เนื้อ ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่เคยเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรใน
 อำเภอคิดเป็นร้อยละ 84.85 เกษตรกรที่เคยเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับ
 การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 15.15 กิจกรรมการเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับ
 การเกษตรนอกอำเภอ หรือในตัวจังหวัดของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พบว่าเกษตรกรส่วน

ใหญ่ไม่เคยเดินทาง ไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรนอกอำเภอ หรือในตัว
จังหวัดคิดเป็นร้อยละ 94.55 และมีเกษตรกรที่เคยเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้อง
ข้องกับการเกษตรนอกอำเภอหรือในตัวจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 5.45 กิจกรรมการเขียน
จดหมาย ไปสอบถามปัญหาหรือขอความรู้การเกษตรจากสถานที่ราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ข้องของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่เคยเขียนจดหมาย ไปสอบถามปัญหา
หรือขอความรู้คิดเป็นร้อยละ 98.18 และมีเกษตรกรที่เคยเขียนจดหมาย ไปสอบถาม
ปัญหาหรือขอความรู้คิดเป็นร้อยละ 1.82 กิจกรรมการได้รับการอบรมหรือฟังการประชุม
เกี่ยวกับการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่เกษตรกรเคยได้รับการอบรมหรือ
ฟังการประชุมเกี่ยวกับการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 86.06 และมีเกษตรกรที่ไม่เคยได้รับการ
อบรมหรือฟังการประชุมคิดเป็นร้อยละ 13.94 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (N = 165)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	93.94
หญิง	10	6.06
อายุ (ปี)		
< 30	4	2.42
30-40	82	49.70
41-50	61	36.97
51-60	15	9.09
> 60	3	1.82
สถานภาพสมรส		
โสด	3	1.82
แต่งงานแล้ว	158	95.76
หย่าร้าง	2	1.21
หม้าย	2	1.21
ระดับการศึกษา		
ไม่เคยได้รับการศึกษา	1	0.64
จบการศึกษาต่ำกว่า ป.4	4	2.42
จบการศึกษา ป.4	151	91.52
จบการศึกษาสูงกว่า ป.4	9	5.45
จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว		
1-5 คน	94	56.97
6-10 คน	68	41.21
> 10 คน	3	1.82

ตารางที่ 2 การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตร

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน (N = 165)	ร้อยละ
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย	11	6.67
กลุ่มเกษตรกร	20	12.12
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	86	52.12
กลุ่มลูกค้าธนาคารพาณิชย์	1	0.61
กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ	2	1.21
กลุ่มแม่บ้าน	1	0.61
กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ	41	24.85
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. และกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ	1	0.61
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. และกลุ่มลูกค้าธนาคารพาณิชย์	2	1.21
รวม	165	100.00

ตารางที่ 3 สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม

สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม	จำนวน (N = 165)	ร้อยละ
เป็นผู้นำทางสังคม	16	9.70
ไม่เป็นผู้นำทางสังคม	149	90.30
รวม	165	100.00

หมายเหตุ ตำแหน่งผู้นำทางสังคม หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน
ปศุสัตว์อาสา

ตารางที่ 4 การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน

การเข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน	จำนวน (N = 165)	ร้อยละ
เข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน	160	96.97
ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน	5	3.03
รวม	165	100.00

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานทางการเกษตร จำนวนแรงงาน
จ้างในการประกอบการเกษตรแต่ละครั้ง แรงงานที่สนับสนุนในการประกอบ
การผลิต

ประเภทของแรงงาน	จำนวน (N = 165)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานเกษตร		
1 - 5 คน	120	72.73
6 - 10 คน	43	26.06
> 10 คนขึ้นไป	2	1.21
จำนวนแรงงานจ้างในการประกอบการเกษตร		
1 - 5 คน	22	13.33
6 - 10 คน	69	41.82
> 10 คนขึ้นไป	74	44.85
จำนวนแรงงานที่สนับสนุนในการประกอบการผลิต		
1 - 5 คน	29	17.58
6 - 10 คน	27	16.36
> 10 คนขึ้นไป	109	66.06

ตารางที่ 6 กิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

กิจกรรม	เคย			ไม่เคย	
	จำนวน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การพบปะกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อนอกเขตหมู่บ้านตนเอง	148	-	89.70	17	10.30
การได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากเพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	49	-	29.70	116	70.30
การพบปะกับเจ้าหน้าที่การเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	135	719	81.82	30	18.18
การเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในอำเภอ	25	66	15.15	140	84.85
การเดินทางไปยังสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรนอกอำเภอหรือในตัวจังหวัด	9	22	5.45	156	94.55
การเขียนจดหมายไปสอบถามปัญหา หรือขอความรู้การเกษตรจากสถานที่ราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3	4	1.82	162	98.18
การได้รับการอบรมหรือฟังการประชุมเกี่ยวกับการเกษตร	142	185	86.06	23	13.94

2. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพหลัก อาชีพรอง

ลักษณะการประกอบอาชีพหลักของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่ทำนาและทำไร่คิดเป็นร้อยละ 87.88 นอกนั้นมีการประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ รับจ้าง การค้า คิดเป็นร้อยละ 12.11 ส่วนอาชีพรองนั้น ส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ 83.62 และมีการทำนา ทำไร่ รับจ้าง เลี้ยงสัตว์และรับจ้าง เลี้ยงสัตว์และค้าขายคิดเป็นร้อยละ 16.38 (ตารางที่ 7)

2.2 ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตร

ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนเองคิดเป็นร้อยละ 98.18 พื้นที่เช่าผู้มีเงินน้อยมากคิดเป็นร้อยละ 1.82 เท่านั้น รวมพื้นที่ทั้งหมด 6,905 ไร่ เฉลี่ยประมาณ 41.85 ไร่ต่อครอบครัว (ตารางที่ 8)

2.3 ชนิดของพืชที่ปลูก

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกมันสำปะหลังคิดเป็นร้อยละ 98.18 ใช้พื้นที่ปลูก 4,168 ไร่ รองลงมาเป็นการปลูกข้าวและข้าวโพดคิดเป็นร้อยละ 50.90 และ 28.42 มีการใช้พื้นที่ปลูก 1,648 ไร่ และ 1,089 ไร่ ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

2.4 ลักษณะพื้นที่ใช้ในการเลี้ยงโค

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเองและพื้นที่สาธารณะคิดเป็นร้อยละ 67.27 มีการใช้พื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเองทั้งหมดและพื้นที่สาธารณะในการเลี้ยงโคอย่างเดียวกคิดเป็นร้อยละ 32.73 (ตารางที่ 10)

2.5 อัตราค่าจ้างแรงงาน

อัตราค่าจ้างแรงงานในการประกอบการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่วันละ 40 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.31 ที่เหลือจากนั้นมีการใช้อัตราค่าจ้างแรงงานสูงและต่ำกว่าวันละ 40 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.69 (ตารางที่ 11)

2.6 แหล่งที่มาของแรงงานต่าง ๆ

แหล่งที่มาของแรงงานสนับสนุนโดยไม่ได้ค่าตอบแทนส่วนใหญ่มาจากเพื่อนหมู่บ้านเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 42.42 และมาจากเพื่อนคนละหมู่บ้าน จากญาติพี่น้อง

ตลอดจนจากเพื่อนหมู่บ้านเดียวกันและญาติพี่น้อง รวมทั้งเพื่อนคนละหมู่บ้านด้วยคิดเป็นร้อยละ 57.58 ในขณะที่เดียวกันแรงงานจ้างส่วนใหญ่มาจากเพื่อนหมู่บ้านเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 86.06 มาจากเพื่อนคนละหมู่บ้าน ญาติพี่น้อง รวมทั้งมาจากเพื่อนหมู่บ้านเดียวกัน เพื่อนคนละหมู่บ้าน ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 13.94 (ตารางที่ 12)

2.7 การกั้มเงิน แหล่งเงินกู้ ระยะเวลาในการกู้ อัตราดอกเบี้ย หลักทรัพย์ค้ำประกัน

การลงทุนทางการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่จะมีการกั้มเงินคิดเป็นร้อยละ 72.73 และไม่ได้มีการกั้มเงินคิดเป็นร้อยละ 27.27 แหล่งเงินกั้มเงินส่วนใหญ่ได้จาก ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 68.33 นอกนั้นได้จากเพื่อนบ้านกลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ตลอดจนญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านคิดเป็นร้อยละ 31.67 ระยะเวลาในการกั้มเงินโดยส่วนใหญ่ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 99.17 และส่วนน้อยที่ระยะเวลาสั้นโดยใช้เวลา 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 0.83 ส่วนการชำระอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12.50 คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาอัตราร้อยละ 3 คิดเป็นร้อยละ 27.51 และอัตราร้อยละ 5, 6, 12 คิดเป็นร้อยละ 2.49 ในขณะที่ส่วนใหญ่มีการใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันคิดเป็นร้อยละ 72.50 และไม่ได้ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันคิดเป็นร้อยละ 27.50 (ตารางที่ 13)

2.8 แหล่งรายได้ของครอบครัว

รายได้ในรอบปีที่ผ่านมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมาได้จากการทำไร่และทำนา คิดเป็นร้อยละ 41.20 (ตารางที่ 14)

2.9 รายได้และรายจ่ายจากการเลี้ยงโคเนื้อ

รายได้จากการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ส่วนใหญ่มีมาจากการขายเป็นตัวคิดเป็นร้อยละ 97.94 และขายเหมาทั้งฝูง ตลอดรวมทั้งขายเหมาทั้งฝูงและขายเป็นตัวคิดเป็นร้อยละ 2.06 สำหรับรายจ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ส่วนใหญ่จ่ายเป็นค่างา คิดเป็นร้อยละ 86.46 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของแร่ธาตุ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารชั้น คิดเป็นร้อยละ 27.87 และค่าใช้จ่ายในเรื่องโรงเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.24 สรุปรายได้ทั้งหมด 1,315,990 บาท รายจ่ายทั้ง

หมด 159,810 บาท รายได้หลังหักรายจ่ายทั้งหมด = 1,315,990 - 159,810 บาท = 1,156,180 บาท (ตารางที่ 15)

2.10 การชำระค่าใช้จ่าย

การชำระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ส่วนใหญ่มีการชำระเป็นเงินสดคิดเป็นร้อยละ 98.79 และชำระเป็นเงินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 1.21 จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อ ได้แก่ ค่ายา ค่าแร่ธาตุ ค่าโรงเรือน ฯลฯ ได้รับการชำระเป็นเงินสดเสมอ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไม่สูงมากนัก (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 7 ลักษณะการประกอบอาชีพหลักและอาชีพรอง

ลักษณะการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ทำนา	5	3.03
ทำไร่	6	3.63
เลี้ยงสัตว์	5	3.03
รับจ้าง	2	1.21
การค้า	2	1.21
ทำนา และทำไร่	145	87.88
รวม	165	100.00
อาชีพรอง		
ทำนา	1	0.61
ทำไร่	1	0.61
เลี้ยงสัตว์	138	83.62
รับจ้าง	11	6.67
ทำนา และทำไร่	1	0.61
เลี้ยงสัตว์ และรับจ้าง	1	0.61
เลี้ยงสัตว์ และค้าขาย	12	7.27
รวม	165	100.00

ตารางที่ 8 ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตร

ลักษณะการถือครอง	จำนวน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
พื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ทั้งหมด	162	6,772	98.18	41.80
พื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์และพื้นที่ เช่าผอน	3	133	1.82	44.33
รวม	165	6,905	100.00	41.85

ตารางที่ 9 ชนิดของพืชที่ปลูก และจำนวนพื้นที่ปลูกพืช

ชนิดของพืชที่ปลูก	จำนวน N = 165	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
ข้าว	84	1,648	50.90	19.61
ข้าวโพด	47	1,089	28.48	23.17
มันสำปะหลัง	162	4,168	98.18	25.72
รวม	-	6,905	-	41.84

ตารางที่ 10 ลักษณะพื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงโค

ลักษณะของพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเองทั้งหมด	1	0.61
พื้นที่สาธารณะ	53	32.12
พื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเอง และพื้นที่สาธารณะ	111	67.27
รวม	165	100.00

ตารางที่ 11 อัตราค่าจ้างแรงงานในการประกอบการผลิตทางการเกษตร

อัตราค่าจ้างแรงงาน	จำนวน	ร้อยละ
< 40 บาท	4	2.42
40 บาท	149	90.31
> 40 บาท	12	7.27
รวม	165	100.00

ตารางที่ 12 แหล่งที่มาของแรงงานสนับสนุนและแรงงานจ้างในการประกอบการผลิตทางการเกษตร

แหล่งที่มาของแรงงาน	แรงงานสนับสนุน		แรงงานจ้าง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนหมู่บ้านเดียวกัน	70	42.42	142	86.06
เพื่อนคนละหมู่บ้าน	3	1.82	5	3.03
ญาติพี่น้อง	23	13.94	10	6.06
เพื่อนหมู่บ้านเดียวกัน และ ญาติพี่น้อง	63	38.18	-	-
เพื่อนหมู่บ้านเดียวกัน และ เพื่อนคนละหมู่บ้าน และ ญาติพี่น้อง	6	3.64	8	4.85
รวม	165	100.00	165	100.00

ตารางที่ 13 ลักษณะการกักเงินเพื่อนำมาลงทุนทางการเกษตร แหล่งเงินกู้ ระยะเวลาในการกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันในการกักเงิน

ลักษณะการกักเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
<u>การกักเงิน</u>				
กักเงิน	120	808,000	72.73	6,733.33
ไม่กักเงิน	45	-	27.27	-
รวม	165	808,000	100.00	4,896.33
<u>แหล่งเงินกู้</u>				
เพื่อนบ้าน	1		0.83	
ธ.ก.ส.	82		68.33	
กลุ่มเกษตรกร	33		27.50	
พ่อค้า	3		2.51	
ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน	1		0.83	
รวม	120		100.00	
<u>ระยะเวลาในการกู้</u>				
6 เดือน	1		0.83	
12 เดือน	119		99.17	
รวม	120		100.00	
<u>อัตราดอกเบี้ย</u>				
3%	33		27.51	
5%	1		0.83	
6%	1		0.83	
12.00%	1		0.83	
12.50%	84		70.00	
รวม	120		100.00	
<u>หลักทรัพย์ค้ำประกัน</u>				
ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน	87		72.50	
ไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน	33		27.50	
รวม	120		100.00	

ตารางที่ 14 แหล่งรายได้ทางการเกษตรของครอบครัวในรอบปีที่ผ่านมา

แหล่งรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา	4	2.42
ทำไร่	64	38.78
เลี้ยงสัตว์	97	58.80
รวม	165	100.00

ตารางที่ 15 รายได้และรายจ่ายจากการเลี้ยงโคเนื้อในรอบปี 2533

รายการ	จำนวน N = 165	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
รายได้				
ขายเป็นตัว	95	1,235,990	97.94	13,010.42
ขายเหมาทั้งฝูง	1	60,000	1.03	60,000
ขายเป็นตัวและเป็นฝูง	1	20,000	1.03	20,000
รวม	97	1,315,990	100.00	13,566.90
รายจ่าย				
โรงเรือน	7	11,020	4.24	1,574.28
อาหารชั้น	46	22,400	27.87	486.95
แร่ธาตุ	132	60,220	80.00	456.21
ค่ายา	142	66,170	86.06	465.98
รวม	-	159,810	-	2,983.42

รายได้ - รายจ่าย = 1,315,990 - 159,810 = 1,156,180.- บาท

ตารางที่ 16 การชำระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม

ลักษณะการชำระ	จำนวน	ร้อยละ
จ่ายเป็นเงินสด	163	98.79
จ่ายเป็นเงินเชื่อ	2	1.21
รวม	165	100.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

3. ข้อมูลอื่น ๆ

3.1 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำที่เกษตรกรในหมู่บ้านได้รับ พบว่าส่วนใหญ่แล้วมีการใช้แหล่งน้ำจากน้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 67.27 นอกจากนี้มีการใช้แหล่งน้ำจากแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น น้ำฝนธรรมชาติ แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำชลประทาน คิดเป็นร้อยละ 32.73 (ตารางที่ 17)

3.2 การใช้เครื่องยนต์ที่แรง

การใช้เครื่องยนต์ที่แรงในการเกษตร ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องยนต์ที่แรงคิดเป็นร้อยละ 89.09 เครื่องยนต์ที่แรงได้แก่ รถไถเดินตาม รถแทรกเตอร์ และไม่มีการใช้เครื่องยนต์ที่แรงคิดเป็นร้อยละ 10.91 โดยเกษตรกรจะใช้เครื่องมือการเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น จอบ และเสียม (ตารางที่ 18)

3.3 จำนวนโคที่เลี้ยง เพศของโคที่เลี้ยง และประสิทธิภาพการเลี้ยงโค

จำนวนโคที่เลี้ยง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนโคที่เลี้ยงตั้งแต่ 12 ตัวขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 76.36 และต่ำกว่า 12 ตัวลงมาคิดเป็นร้อยละ 23.64 ส่วนเพศของโคที่เลี้ยงส่วนใหญ่แล้วมีการเลี้ยงโคเนื้อทั้งเพศผู้และเพศเมียคิดเป็นร้อยละ 84.84 จำนวน 4,671 ตัว ที่เหลือเป็นการเลี้ยงเฉพาะเพศเมียและเพศผู้คิดเป็นร้อยละ 15.16 สำหรับประสิทธิภาพการเลี้ยงโค ส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมีประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคน้อยแค่ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.06 รองลงมามีประสิทธิภาพการเลี้ยงโคตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และตั้งแต่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.94 (ตารางที่ 19)

3.4 ลักษณะของโคเนื้อที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะของโคเนื้อที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่โคที่เลี้ยงจะเป็นของเกษตรกรเองทั้งหมดร้อยละ 68.48 อีกลักษณะหนึ่ง คือทั้งที่เป็นของตัวเองส่วนหนึ่งและรับจ้างเลี้ยงอีกส่วนหนึ่ง ร้อยละ 29.70 ลักษณะที่รับจ้างเลี้ยงเพียงอย่างเดียวมีน้อยมาก แค่ร้อยละ 1.82 เท่านั้น (ตารางที่ 20)

3.5 การรับจ้างเลี้ยงโค

การรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ส่วนใหญ่เกษตรกร รับจ้างคนในหมู่บ้านเดียวกันเลี้ยงโคเนื้อคิดเป็นร้อยละ 86.53 และรับจ้างคนจากต่างหมู่บ้านเลี้ยงโคเนื้อ คิดเป็นร้อยละ 13.47 (ตารางที่ 21)

3.6 สภาพการรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อ

ลักษณะการรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ โดยพิจารณาผลตอบแทนที่เกษตรกรผู้รับจ้างเลี้ยงโคเนื้อได้รับ พบว่าส่วนใหญ่มีการรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อโดยใช้การเลี้ยงแบ่งลูกคิดเป็นร้อยละ 57.69 และเป็นรายปีร้อยละ 30.78 ที่เหลือเป็นรับจ้างรายเดือน (ตารางที่ 22)

3.7 การรับรู้เรื่องเกี่ยวกับข่าวสารทางการเกษตร

การรับรู้เรื่องเกี่ยวกับข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรพบว่าแหล่งข่าวสารส่วนใหญ่มาจากวิทยุคิดเป็นร้อยละ 92.12 รองลงมาเป็นการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้านคิดเป็นร้อยละ 72.72 จากโทรทัศน์ และจากเจ้าหน้าที่ราชการคิดเป็นร้อยละ 64.45 และ 40.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 23)

3.8 การนำความรู้ที่ได้รับมาใช้

การนำความรู้ที่ได้รับจากการพบเจ้าหน้าที่ จากการอบรมหรือประชุมมาใช้ พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 94.56 และพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ไม่มี การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้คิดเป็นร้อยละ 5.45 เกษตรกรเหล่านี้มักจะเลี้ยงโคแบบดั้งเดิม ซึ่งให้ผลผลิตต่ำ ขายได้ในราคาที่ต่ำ (ตารางที่ 24)

3.9 การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร

การเข้ารับการอบรมด้านการเกษตรในรอบปี 2533 พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีการเข้ารับการฝึกอบรมที่หมู่บ้านของเกษตรกรเองคิดเป็นร้อยละ 68.48 รองลงมาเป็นการฝึกอบรมที่วิทยาลัยเกษตรกรรมนครราชสีมาและที่อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 31.52 (ตารางที่ 25)

3.10 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโค

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคของเกษตรกรพบว่าส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาสคิดเป็นร้อยละ 78.18 ที่เหลือมีการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้งและไม่เคยร่วมกิจกรรมเลยคิดเป็นร้อยละ 21.82 (ตารางที่ 26)

3.11 การมีแปลงหญ้าเลี้ยงโค

การมีแปลงหญ้าเลี้ยงโคของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรไม่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคคิดเป็นร้อยละ 98.18 และเกษตรกรที่มีแปลงหญ้าเป็นของตนเองน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 1.82 (ตารางที่ 27)

3.12 ช่วงเวลาในการขายโคเนื้อ

ช่วงเวลาในการขายโคเนื้อนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะขายเมื่อต้องการใช้เงินคิดเป็นร้อยละ 69.09 นอกจากนั้นแล้วจะขายเมื่อมีคนมาขอซื้อและเมื่อโคโตเต็มที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 30.88 (ตารางที่ 28)

3.13 สถานที่ขายโคเนื้อ

สถานที่ขายโคเนื้อ พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีการขายโคเนื้อในหมู่บ้านของตนเอง โดยมีคนมาขอซื้อคิดเป็นร้อยละ 96.97 เพียงร้อยละ 3.03 เท่านั้นที่นำไปขายที่ตลาดนัด สาเหตุที่เกษตรกรมีการขายโคเนื้อในหมู่บ้านของตนเองมากกว่าที่อื่น ๆ เนื่องจากว่าโคเนื้อเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรสามารถขายได้ในเวลาที่ต้องการจะขาย ผู้ซื้อต้องมาซื้อโคเนื้อถึงในหมู่บ้านของเกษตรกรเอง เมื่อมีความต้องการที่จะซื้อโคเนื้อ (ตารางที่ 29)

3.14 การตั้งราคาขายโคเนื้อ

การตั้งราคาขายโคเนื้อของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่ผู้ขายตั้งราคาเองคิดเป็นร้อยละ 96.97 และผู้ซื้อเป็นผู้ตั้งราคาเองคิดเป็นร้อยละ 3.03 ทั้งนี้เนื่องจากว่าการขายโคเนื้อนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการขายของผู้ขายมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับการสูญเสียของผลผลิตเช่นเดียวกับผลผลิตเกษตรอื่น ๆ (ตารางที่ 30)

3.15 การปรึกษาปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อ

การปรึกษาปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร พบว่าจะปรึกษากับบุคคลหลายฝ่าย มีทั้งเพื่อนบ้านที่เลี้ยงโคเหมือนกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และสมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 36.98 (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 17 แหล่งที่มาของน้ำเพื่อการเกษตรในหมู่บ้าน

แหล่งที่มาของน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำฝนธรรมชาติ	32	19.39
แหล่งน้ำธรรมชาติ	13	7.88
ชลประทาน	5	3.03
น้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติ	111	67.27
น้ำฝน และแหล่งน้ำธรรมชาติ และชลประทาน	3	1.82
แหล่งน้ำธรรมชาติ และชลประทาน	1	0.61
รวม	165	100.00

ตารางที่ 18 การใช้เครื่องยนต์ที่แรงในการเกษตร

การใช้เครื่องยนต์ที่แรง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการใช้เครื่องยนต์ที่แรง	18	10.91
มีการใช้เครื่องยนต์ที่แรง	147	89.09
รวม	165	100.00

ตารางที่ 19 จำนวนโคที่เลี้ยง เพศของโคที่เลี้ยง และประสบการณ์การเลี้ยงโค

ลักษณะของ โคเนื้อที่เลี้ยง	จำนวน	ร้อยละ	
<u>จำนวนโคที่เลี้ยง</u>			
1 - 12 ตัว	39	23.64	
> 12 ตัวขึ้นไป	126	76.36	
รวม	165	100.00	
<u>เพศของ โคที่เลี้ยง</u>			
	<u>จำนวน</u>	<u>จำนวนตัว</u>	<u>ร้อยละ</u>
เพศผู้	1	1	0.61
เพศเมีย	24	221	14.55
เพศผู้และเพศเมีย	140	4,671	84.84
รวม	165	4,893	100.00
<u>ประสบการณ์การเลี้ยงโค</u>			
1 - 5 ปี	142	86.06	
6 - 10 ปี	10	6.06	
> 10 ปีขึ้นไป	13	7.88	
รวม	165	100.00	

ตารางที่ 20 ลักษณะของโคเนื้อที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะของโคเนื้อที่เลี้ยง	จำนวน	ร้อยละ
เป็นของตนเอง	113	68.48
รับจ้างเลี้ยง	3	1.82
เป็นของตนเองและรับจ้างเลี้ยง	49	29.70
รวม	165	100.00

ตารางที่ 21 ลักษณะของการรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อ

ลักษณะของการรับจ้างเลี้ยง	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างคนในหมู่บ้านเดียวกัน	45	86.53
รับจ้างคนจากต่างหมู่บ้าน	7	13.47
รวม	52	100.00

ตารางที่ 22 สภาพการรับจ้างเลี้ยงโคเนื้อ โดยพิจารณาผลตอบแทนที่ได้รับ

สภาพการรับจ้างเลี้ยง	จำนวน	ร้อยละ
รายเดือน	1	1.92
รายปี	16	30.78
เลี้ยงแบ่งลูก	30	57.69
เลี้ยงแบ่งลูกและรายปี	4	7.69
รายเดือนและรายปี	1	1.92
รวม	52	100.00

ตารางที่ 23 แหล่งข่าวสารทางด้านการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

แหล่งข่าวสารทางด้านการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	152	92.12
โทรทัศน์	108	65.45
เจ้าหน้าที่ราชการ	66	40.00
เพื่อนบ้าน	120	72.72

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถรับข่าวสารทางด้านการเกษตรได้มากกว่า 1 แหล่ง

ตารางที่ 24 การนำความรู้ที่ได้รับจากการพบเจ้าหน้าที่ จากการอบรมหรือประชุมมาใช้

การนำความรู้ไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
นำความรู้ที่ได้รับไปใช้	156	94.55
ไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้	9	5.45
รวม	165	100.00

ตารางที่ 25 สถานที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรในรอบปี 2533

สถานที่เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
วิทยาลัยเกษตรกรรม	47	48	28.48
หมู่บ้านของเกษตรกร	113	141	68.48
อำเภอ	5	16	3.04
รวม	165	205	100.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 26 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโค

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
ร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส	129	78.18
ร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง	28	16.97
ไม่เคยร่วมกิจกรรม	8	4.85
รวม	165	100.00

ตารางที่ 27 การมีแปลงหญ้าเลี้ยงโค

การมีแปลงหญ้า	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโค	162	98.18
มีแปลงหญ้าเลี้ยงโค	3	1.82
รวม	165	100.00

ตารางที่ 28 ช่วงเวลาในการขายโคเนื้อ

ช่วงเวลาในการขาย	จำนวน	ร้อยละ
เมื่อต้องการใช้เงิน	114	69.09
เมื่อมีคนมาขอซื้อ	5	3.03
เมื่อโคโตเต็มที่แล้ว	11	6.67
เมื่อต้องการใช้เงิน และเมื่อมีคนมาขอซื้อ	27	16.36
เมื่อต้องการใช้เงิน และเมื่อมีคนมาขอซื้อ และเมื่อโคโตเต็มที่แล้ว	5	3.03
เมื่อต้องการใช้เงิน และเมื่อโคโตเต็มที่แล้ว	3	1.82
รวม	165	100.00

ตารางที่ 29 สถานที่ขายโคเนื้อ

สถานที่ขาย	จำนวน	ร้อยละ
ขายในหมู่บ้านมีคนมาซื้อ	160	96.97
ขายที่ตลาดนัด โค	4	2.42
ขายในหมู่บ้านและขายที่ตลาดนัด	1	0.61
รวม	165	100.00

ตารางที่ 30 การตั้งราคาขายโคเนื้อ

การตั้งราคาขายโคเนื้อ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ซื้อเป็นคนตั้งราคา	5	3.03
ผู้ขายตั้งราคาเอง	160	96.97
รวม	165	100.00

ตารางที่ 31 ที่ปรึกษาปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อ

ที่ปรึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนบ้านที่เลี้ยงด้วยกัน	17	10.30
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	12	7.27
คนในครอบครัว	3	1.82
เพื่อนบ้านที่เลี้ยงด้วยกัน และคนในครอบครัว	37	22.42
เพื่อนบ้านที่เลี้ยงด้วยกัน และเจ้าหน้าที่รัฐ	35	21.21
เพื่อนบ้านที่เลี้ยงด้วยกัน และเจ้าหน้าที่รัฐ และคนในครอบครัว	61	36.98
รวม	165	100.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พืชอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พืชอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตามคำแนะนำของ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 32) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการยอมรับ
งานส่งเสริมคำแนะนำในการเลี้ยงโคเนื้อจากเจ้าหน้าที่ ดังนี้ ส่วนใหญ่มีการยอมรับลูกผสม
มาใช้เลี้ยงร้อยละ 92.12 และส่วนน้อยยังคงใช้พันธุ์พื้นเมืองเดิมอยู่ร้อยละ 7.88 การให้
อาหารข้นเสริมจากการเลี้ยงด้วยหญ้าแต่เพียงอย่างเดียวมีการยอมรับร้อยละ 56.36
และไม่ยอมรับมีการเลี้ยงด้วยหญ้าเพียงอย่างเดียวร้อยละ 43.64 ในขณะที่การยอมรับ
เรื่องการใช้ยาป้องกันและรักษาโรคมีถึงร้อยละ 99.39 และไม่ยอมรับเพียงร้อยละ 0.61
สำหรับแหล่งของพันธุ์โคที่นำมาเลี้ยงนั้นพบว่าร้อยละ 73.94 มีการยอมรับ โดยได้รับพันธุ์
โคจากการผสมเทียมและพ่อพันธุ์ที่รับจ้าง และร้อยละ 26.06 ไม่ยอมรับ คือยังคงใช้พันธุ์
โคจากผู้เลี้ยงด้วยกันอยู่ การยอมรับของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในเรื่องของการให้อาหาร
เสริมจำพวกแร่ธาตุนี้มีการยอมรับร้อยละ 87.88 คือมีการให้อาหารเสริมแก่โคเนื้อที่
เลี้ยงและไม่ยอมรับมีเพียงร้อยละ 12.12 แหล่งอาหาร (ทุ่งหญ้า) มีการยอมรับโดยมี
แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ร้อยละ 6.06 และไม่ยอมรับถึงร้อยละ 93.94 เรื่องของการดูแล
สุขภาพและความสะอาดของคอกโคเนื้อมีการยอมรับร้อยละ 91.52 ไม่ยอมรับร้อยละ 8.48
การผสมพันธุ์โคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อนี้มีการยอมรับ โดยใช้พ่อพันธุ์เดิมร้อยละ
24.85 การผสมเทียมให้แก่โคเนื้อนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคมีการยอมรับร้อยละ 62.42 และ
ไม่ยอมรับร้อยละ 37.58 สำหรับการตลาดหรือแหล่งจำหน่ายนั้นเกษตรกรมีการยอมรับ คือ
นำโคเนื้อไปขายที่ตลาดนัดโคและขายที่บ้านของเกษตรกรเองร้อยละ 79.39 และไม่ยอม
รับการขายเฉพาะที่บ้านอย่างเดียวร้อยละ 20.61 ในเรื่องของการทำฟางปรุงแต่งเพื่อ
ให้แก่โคเนื้อในฤดูแล้งนั้น เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อยอมรับ 13.33 และไม่ยอมรับร้อยละ
86.67 ในขณะเดียวกัน เรื่องของสภาพโรงเรือนเลี้ยงโคที่มีหลังคาที่มิดชิดนั้น เกษตรกร
มีการยอมรับร้อยละ 76.36 และไม่ยอมรับร้อยละ 23.64

ตารางที่ 32 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร

ปัจจัย	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พันธุ์ที่ใช้	152	92.12	13	7.88
การให้อาหารชั้นเสริม	93	56.36	72	43.64
การใช้ยาป้องกันและรักษาโรค	164	99.39	1	0.61
แหล่งของพันธุ์	122	73.94	43	26.06
การให้อาหารเสริมจำพวกแร่ธาตุ	145	87.88	20	12.12
แหล่งอาหาร (ทุ่งหญ้า)	10	6.06	155	93.94
การดูแลสุขภาพอนามัยและความสะอาดของคอกโค	151	91.52	14	8.48
การผสมพันธุ์	124	75.15	41	24.85
การผสมเทียม	103	62.42	62	37.58
การตลาด (แหล่งจำหน่าย)	131	79.39	34	20.61
การทำฟางปรุแต่ง (ในฤดูแล้ง)	22	13.33	143	86.67
สภาพโรงเรือน (คอก)	126	76.36	39	23.64

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ กับความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ หรือการพิสูจน์สมมติฐาน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ได้กำหนดใช้สถิติประเภท ไคสแควร์

สมมติฐานที่ 1 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่

ผลการศึกษา (ตารางที่ 33) เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่น้อย (ต่ำกว่า 41.85 ไร่) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 29.70) ในขณะที่เดียวกับเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่มาก (มากกว่า 41.85 ไร่) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมากเช่นกัน (ร้อยละ 26.67) แสดงให้เห็นว่าขนาดพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ เมื่อวิเคราะห์ด้วยไคสแควร์แล้ว ผลที่ได้รับคือ ตัวแปรทั้งสอง ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกษตรกรเลี้ยงโคใกล้บ้านเรือนของตนเอง ไม่ได้นำไปเลี้ยงในพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่ หรืออีกนัยหนึ่งพื้นที่ทำกินได้แยกออกไปจากที่อยู่ของเกษตรกร ตลอดจนถึงเกษตรกรนำโคไปเลี้ยงยังทุ่งหญ้าธรรมชาติหรือพื้นที่สาธารณะประโยชน์อีกด้วย

สมมติฐานที่ 2 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับขนาดของแรงงานในครอบครัว

ผลการศึกษา (ตารางที่ 34) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีขนาดของแรงงานในครอบครัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อน้อย (ต่ำกว่า 4 คน) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก ร้อยละ 38.79 และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีขนาด

ของแรงงานในครอบครัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมาก (มากกว่า 4 คน) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 17.58) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับขนาดของแรงงานในครอบครัวแล้ว ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครัวเรือนที่มีแรงงานน้อยจะมีการจ้างแรงงานที่จำเป็นเพิ่มขึ้นในบางฤดูกาล

สมมติฐานที่ 3 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

ผลการศึกษา (ตารางที่ 35) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีจำนวนครั้งที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจำนวนน้อย (ต่ำกว่า 2 ครั้ง) มีระดับการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 30.30) สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีจำนวนครั้งที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจำนวนมาก (มากกว่า 2 ครั้ง) มีระดับการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 26.06) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมแล้ว ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ อาจเนื่องมาจากการติดต่อดังกล่าว ไม่ได้เกี่ยวข้องแต่เฉพาะเรื่องโคเนื้อเพียงอย่างเดียว อาจจะมีเรื่องการเกษตรอื่น ๆ ด้วย

สมมติฐานที่ 4 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับภาวะราคาซื้อขายโคเนื้อที่ทันเหตุการณ์

ผลการศึกษา (ตารางที่ 36) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะราคาซื้อขายโคเนื้อที่ทันเหตุการณ์น้อยร้อยละ 29.09 มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 16.36) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะราคาซื้อขายโคเนื้อที่ทันเหตุการณ์มากร้อยละ 70.91 มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 40.00) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์

ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับความรู้เกี่ยวกับภาวะราคาซื้อขายโคเนื้อที่ทันเหตุการณ์แล้ว ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ อาจเนื่องมาจากการซื้อขายโคเนื้อของเกษตรกรนั้นเป็นการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมักจะกระทำกันในหมู่บ้านซึ่งเป็นราคาที่เกษตรกรพอใจโดยไม่คำนึงถึงภาวะราคาตลาด

สมมติฐานที่ 5 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 37) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีรายได้ของครอบครัวน้อย (ต่ำกว่า 13,566.40 บาท) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 26.67) สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีรายได้ของครอบครัวมาก (มากกว่า 13,566.90 บาท) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 30.30) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อแล้วปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ เนื่องจากการเลี้ยงโคเนื้อต้องใช้เงินลงทุนมาก ทั้งค่าน้ำ อาหาร เสริม และยารักษาโรค ดังนั้นเกษตรกรที่มีรายได้น้อยจึงมีการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่น้อยตามไปด้วย

สมมติฐานที่ 6 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับจำนวนโคที่เลี้ยง

ผลการศึกษา (ตารางที่ 38) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีจำนวนโคที่เลี้ยงน้อย (ต่ำกว่า 10 ตัว) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 4.24) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีจำนวนโคที่เลี้ยงมาก (มากกว่า 10 ตัว) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 53.94) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับจำนวนโคที่เลี้ยงแล้วปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากเกษตรกรที่

จำนวนโคที่เลี้ยงมากจะต้องลงทุนมาก จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยหลักวิชาการที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้การลงทุนนั้นสูญเปล่าหรือขาดทุน จึงต้องมีการยอมรับงาน ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก ไปด้วย

สมมติฐานที่ 7 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 39) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ น้อย (ต่ำกว่า 2 ครั้ง) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 43.03) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ มาก (มากกว่า 2 ครั้ง) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 14.55) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ แล้ว ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกษตรกรที่มีการติดต่อกับชุมชนอื่นมากนัก เป็นการติดต่อในเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกาเลี้ยงโคเนื้อ

สมมติฐานที่ 8 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการรับฟังข่าวสารทางด้านการเกษตร

ผลการศึกษา (ตารางที่ 40) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการรับฟังข่าวสารทางด้านการเกษตรน้อยร้อยละ 27.27 มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 15.76) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการรับฟังข่าวสารทางด้านการเกษตรมากร้อยละ 72.73 และมีระดับการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 40.61) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการรับฟังข่าวสารทางด้านการเกษตรแล้วปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข่าวสารทางด้านการเกษตรที่เกษตรกรรับฟังนั้น ส่วนใหญ่เป็นข่าวสารการเกษตรทั่วไปมากกว่าที่จะเป็นเฉพาะข่าวสารการเลี้ยงโคเนื้อ

สมมติฐานที่ 9 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับสินเชื่อกจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 41) เกษตรกรที่ทำการใช้สินเชื่อจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ ในระดับน้อย (ร้อยละ 17.58) จะมีระดับการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อน้อยไปด้วย และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ทำการใช้สินเชื่อจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ มาก (ร้อยละ 72.73) จะมีการยอมรับมากตามไปด้วย เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการใช้สินเชื่อจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ แล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์นั้นค่า C มีค่าเท่ากับ 0.248 หรือเท่ากับร้อยละ 35.07 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรจำเป็นต้องมีการใช้สินเชื่อเพื่อนำไปลงทุนเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้ออย่างมาก เช่นอาจจะนำไปซื้อก้อนแร่ธาตุ ทำให้เกษตรกรมีการยอมรับมากขึ้นตามไปด้วย

สมมติฐานที่ 10 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับอายุ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 42) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีอายุน้อย (ต่ำกว่า 41 ปี) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 33.33) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีอายุมาก (มากกว่า 41 ปี) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อยร้อยละ 24.85 เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อแล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์นั้นค่า C มีค่าเท่ากับ 0.15 หรือเท่ากับร้อยละ 21.21 ผลที่ได้รับเป็นการสนับสนุนงานวิจัยของนายวิทัศน์ เตชะบุญ (2534) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการยอมรับการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง เขตห้วยปอน อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สมมติฐานที่ 11 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งทางสังคม

ผลการศึกษา (ตารางที่ 43) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่แม่ตาแหน่งทางสังคมร้อยละ 90.30 มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก (ร้อยละ 55.15) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีตำแหน่งทางสังคม (ร้อยละ 9.70) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 8.48) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับตำแหน่งทางสังคมแล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากการวิเคราะห์ขนาดความสัมพันธ์นั้นค่า C มีค่าเท่ากับ 0.27 หรือเท่ากับร้อยละ 38.18 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางสังคม เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมากกว่าการเอาใจใส่เลี้ยงดูโคเนื้ออย่างจริงจัง

สมมติฐานที่ 12 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการ
เกษตร

ผลการศึกษา (ตารางที่ 44) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรน้อย (ต่ำกว่า 2 ครั้ง) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมาก (ร้อยละ 54.55) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรมาก (มากกว่า 2 ครั้ง) มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 10.91) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร แล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์นั้นค่า C มีค่าเท่ากับ 0.30 หรือเท่ากับร้อยละ 42.43 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมน้อย มักจะเป็นการอบรมเฉพาะเรื่องของการ

เลี้ยงโคเท่านั้น ในขณะที่เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมมากจะอบรมเกี่ยวกับการเกษตรอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่

สมมติฐานที่ 13 ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 45) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อร้อยละ 21.82 มีการยอมรับงานส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับน้อย (ร้อยละ 17.58) และสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อร้อยละ 78.18 มีการยอมรับมาก (ร้อยละ 52.12) เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อแล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์นั้น ค่า C มีค่าเท่ากับ 0.36 หรือเท่ากับร้อยละ 50.91 ทั้งนี้จากการที่เกษตรกรได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อนั้น เกษตรกรอาจจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันด้วย

สรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 46) ขนาดของความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถเรียงลำดับ ได้ดังนี้ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.36 หรือเท่ากับร้อยละ 50.91 เป็นตัวแปรที่ขนาดของความสัมพัธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อที่สูงที่สุด รองลงไปคือการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเลี้ยงโคเนื้อ และการเกษตรอื่น ๆ มีขนาดของความสัมพัธ์เท่ากับ 0.30 หรือเท่ากับร้อยละ 42.43 อันดับที่สามคือ ตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมีความสัมพันธ์เท่า

กับ 0.27 หรือเท่ากับร้อยละ 38.18 ขนาดของความสัมพันธ์ของการได้รับสินเชื่อจากแหล่งสินเชื่อต่างและอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ มีขนาดของความสัมพันธ์คือ 0.24 และ 0.15 หรือเท่ากับ 35.07 และ 21.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับขนาดของพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่

ขนาดของพื้นที่ทำกินในการปลูกพืชไร่	ระดับการยอมรับ			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	47	49	96	28.48	29.70	52.18
มาก	25	44	69	15.15	26.67	47.82
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 2.64$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับขนาดของแรงงานในครอบครัว

ขนาดของแรงงาน ในครอบครัว	ระดับการยอมรับ			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	56	64	120	33.94	38.79	72.73
มาก	16	29	45	9.70	17.57	27.27
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 1.64$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

การติดต่อกับ เจ้าหน้าที่ส่งเสริม	ระดับการยอมรับ			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	39	50	89	23.64	30.30	53.94
มาก	33	43	76	20.00	26.06	46.06
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 0.00$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับภาวะราคาซื้อขายโคเนื้อที่ทันเหตุการณ์

ความรู้เกี่ยวกับภาวะ ราคาซื้อขายโค	ระดับการยอมรับ			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	21	27	48	12.73	16.36	29.09
มาก	51	66	117	30.91	40.00	70.91
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 0.00$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

รายได้ของเกษตรกร ผู้เลี้ยงโคเนื้อ	ระดับการยอมรับ			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	44	43	87	26.67	26.06	52.73
มาก	28	50	78	16.97	30.30	47.27
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 3.60$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับจำนวนโคที่เลี้ยง

จำนวนโคที่เลี้ยง	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	7	4	11	4.24	2.42	6.97
มาก	65	89	154	39.39	53.94	93.33
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 1.92$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ

การติดต่อกับ ชุมชนอื่น ๆ	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	48	71	119	29.09	43.03	72.12
มาก	24	22	46	14.55	13.33	27.88
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 1.89$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการรับฟังข่าวสารทางด้านการเกษตร.

การรับฟังข่าวสาร ทางด้านการเกษตร	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	19	26	45	11.52	15.76	27.27
มาก	53	67	120	32.12	40.61	72.73
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 0.05$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.05, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับสินเชื่อกจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ

สินเชื่อก จากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	29	16	45	17.58	9.70	27.27
มาก	43	77	120	26.06	46.67	72.73
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 10.89^{**}$$

$$C = 0.248 \text{ หรือเท่ากับร้อยละ } 35.07$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 6.635 \text{ ที่ระดับ } 0.01, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับอายุ

อายุของเกษตรกร	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	31	55	86	18.72	33.33	52.12
มาก	41	38	79	24.85	23.03	47.88
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 4.21^*$$

$$C = 0.15 \text{ หรือเท่ากับร้อยละ } 21.21$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.841 \text{ ที่ระดับ } 0.01, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับตำแหน่งทางสังคม

ตำแหน่งทางสังคม	ระดับการยอมรับ					
	จำนวน			ร้อยละ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	58	91	149	35.15	55.15	90.30
มาก	14	2	16	8.48	1.22	9.70
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 13.86^{**}$$

$$C = 0.27 \text{ หรือเท่ากับร้อยละ } 38.18$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 6.635 \text{ ที่ระดับ } 0.01, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเลี้ยงโคเนื้อและการ
เกษตรอื่น ๆ

การเข้ารับการฝึกอบรม การเกษตร	จำนวน			ระดับการยอมรับ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	54	90	144	32.73	54.55	87.27
มาก	18	3	21	10.91	1.82	12.73
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 17.32^{**}$$

$$C = 0.30 \text{ หรือเท่ากับร้อยละ } 42.43$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 6.635 \text{ ที่ระดับ } 0.01, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ	จำนวน			ระดับการยอมรับ		
	น้อย	มาก	รวม	น้อย	มาก	รวม
น้อย	29	7	36	17.58	4.24	21.82
มาก	43	86	129	26.06	52.12	78.18
รวม	72	93	165	43.64	56.36	100.00

$$\chi^2 = 25.52^{**}$$

$$C = 0.36 \text{ หรือเท่ากับร้อยละ } 50.91$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 6.635 \text{ ที่ระดับ } 0.01, \text{ degree of freedom} = 1$$

ตารางที่ 46 การวิเคราะห์หาขนาดของความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์-
การถ่วง หรือขนาดของความสัมพันธ์ (contingency coefficient)
ในระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ตัวแปร	contingency coefficient ขนาดของความสัมพันธ์	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริม การเลี้ยงโคเนื้อ	0.36	50.91
2. การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร	0.30	42.43
3. ตำแหน่งทางสังคม	0.27	38.18
4. การได้สินเชื่อจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ	0.24	35.07
5. อายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	0.15	21.21

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พื้นที่อำเภอ
ด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 1 จากการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ สามารถสรุป
ปัญหาตามลำดับความสำคัญของปัญหาได้ดังนี้ (ตารางที่ 47)

1. เกษตรกรส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่าพื้นที่เลี้ยงโค (แหล่งทุ่งหญ้าธรรมชาติ) เป็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่าเกษตรกรมักจะใช้พื้นที่สาธารณะหรือแหล่งทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นสถานที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมียุทธศาสตร์และมักจะขาดแคลนเสมอในช่วงฤดูแล้ง
2. ปัญหาเกี่ยวกับโคพันธุ์ดี ในพื้นที่ดำเนินการวิจัยนั้นเกษตรกรยังขาดแคลนโคพันธุ์ดีอยู่ เนื่องจากโคพันธุ์ดียังไม่แพร่หลายนัก แต่ก็มีเกษตรกรบางรายที่โคพันธุ์ดีอยู่ได้จากการรับจ้างผสมเทียมและพ่อพันธุ์ที่รับจ้างของเอกชนแต่ในส่วนการให้บริการผสมเทียมของหน่วยราชการยังไม่ทั่วถึง
3. ปัญหาเรื่องการสุขาภิบาล (ดูแลรักษาความสะอาด) เกษตรกรยังให้ความสำคัญน้อยมากตลอดจนยังขาดความรู้ในเรื่องนี้ และเกษตรกรยังนิยมที่จะเลี้ยงโคเนื้อไว้ที่ไถ่ถอนบ้านของตนเอง
4. ปัญหาเรื่องของเงินทุนในการเลี้ยงโคเนื้อ เนื่องจากเกษตรกรยังมีรายได้น้อยและไม่แน่นอนจากการทำนาและทำไร่ การเลี้ยงโคเนื้อที่ถูกต้องซึ่งต้องมีการลงทุนที่ค่อนข้างสูงในขั้นแรก เช่น ต้องซื้อโคพันธุ์ดี ค่ากอมแร่ธาตุ ค่าอาหารเสริม เป็นต้น แต่ปัจจุบันเกษตรกรมีการลงทุนที่ต่ำ ดังนั้นการพัฒนากลุ่มเลี้ยงโคเนื้อให้ดีขึ้นก็จะเป็นไปได้ช้า
5. ปัญหาแหล่งน้ำที่จะให้โคเนื้อบริโภค เนื่องจากว่าในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีสภาพที่ค่อนข้างจะแห้งแล้ง ตลอดจนแหล่งน้ำธรรมชาติมีน้อย ทั้งยังเป็นแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้บริโภคในชีวิตประจำวันและเป็นแหล่งน้ำที่จะให้โคเนื้อบริโภคในช่วงฤดูแล้งมาก ๆ จึงทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการจากแหล่งอื่น ๆ มาให้โคเนื้อบริโภค
6. ปัญหาเรื่องการทำวัคซีนป้องกันโรค เกษตรกรมักจะมีการทำวัคซีนป้องกันโรคให้แก่โคเนื้อเพียงปีละ 1 ครั้ง ตามที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้บริการเท่า

นั้น ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรมีรายได้น้อย ไม่สามารถที่จะจัดหาวัคซีนให้แก่โคเนื้อของตนเอง นอกเหนือจากการให้บริการของเจ้าหน้าที่ได้

7. ปัญหาในเรื่องแรงงานในการเลี้ยง การตลาดโคเนื้อ การตายของโคเนื้อ และการลักขโมยโคเนื้อ พบว่าปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ค่อยมีความสำคัญต่อการเลี้ยงโคของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมากเท่าใดนัก กล่าวคือเรื่องแรงงานการเลี้ยงโคมักจะใช้แรงงานภายในครัวเรือนแต่อาจจะมีการจ้างบ้างในบางครั้ง ส่วนการตลาดมีผู้ซื้อมาติดต่อซื้อโคเนื้อที่บ้านของเกษตรกรผู้เลี้ยงเอง และการรับข่าวสารเรื่องราคาโคเนื้อยังไม่ค่อยทั่วถึงและแน่นอนเท่าใดนัก

ส่วนที่ 2 จากการวิเคราะห์ความต้องการ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ สามารถสรุปตามลำดับความต้องการได้ดังนี้ (ตารางที่ 48)

1. ความต้องการเรื่องการให้อาหารเสริมแก่โคเนื้อ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อโดยส่วนใหญ่จะให้หญ้าแก่โคเนื้อของตนเองแต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีการให้อาหารเสริมอย่างอื่น เช่น ก้อนแร่ธาตุ รำละเอียด ทั้งนี้เนื่องจากฐานะของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อไม่ค่อยดีเท่าใดนัก กำลังทรัพย์ในการจัดซื้ออาหารเสริมเหล่านี้จึงมีน้อยหรือไม่มีเลย

2. ความต้องการเรื่องการเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปรับใช้กับสภาพการเลี้ยงโคเนื้อ

3. ความต้องการพื้นที่เลี้ยงโคตามธรรมชาติ เนื่องจากสภาพในปัจจุบันนี้เริ่มมีการขยายบ้านเรือนออกไปมาก ทำให้พื้นที่ที่เคยใช้เลี้ยงโคเนื้อตามธรรมชาตินั้นลดน้อยลงไปที่ทุกที่ ประกอบกับความแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้งทำให้ทุ่งหญ้าตามธรรมชาตินั้นไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงโคเนื้อ

4. ความต้องการเรื่องการป้องกันกำจัดโรคโคเนื้อ เนื่องจากว่าในแต่ละปีนั้นโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจะได้รับวัคซีนป้องกันโรคเพียงปีละ 1 ครั้งเท่านั้น จากหน่วยบริการของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ซึ่งไม่เพียงพอ

5. ความต้องการบริการผสมเทียมโคเนื้อของเกษตรกร เนื่องจากการผสมเทียมนั้นเป็นการปรับปรุงพันธุ์ที่ดีให้แก่โคเนื้อ แต่ค่าใช้จ่ายในการผสมเทียมนั้นค่อนข้างสูง โดยเฉพาะถ้าเป็นการรับจ้างผสมเทียมของเอกชน ดังนั้นการให้บริการผสมเทียมที่ทั่วถึงของเจ้าหน้าที่รัฐบาลจึงเป็นความต้องการของเกษตรกรอีกประการหนึ่ง

6. ความต้องการด้านสินเชื่อกองทุนจากรัฐบาลของเกษตรกร ทั้งนี้เพราะต้องการนำสินเชื่อกองทุนปรับปรุงการจัดการเกี่ยวกับโคเนื้อให้ดีขึ้น เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดในการเลี้ยงโคเนื้อ

7. ความต้องการแร่ธาตุอาหาร เนื่องจากว่าอำเภอด่านขุนทดอยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดนครราชสีมาถึง 80 กิโลเมตร การเดินทางเพื่อซื้อก้อนแร่ธาตุให้แก่โคเนื้อกินนั้นเป็นไปด้วยความลำบาก เกษตรกรต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดบริการในเรื่องนี้ให้แก่ตนเองด้วย

8. ความต้องการพันธุ์หมู่มาก เนื่องจากสภาพพื้นที่เลี้ยงโคเนื้อตามธรรมชาติที่ใช้เลี้ยงโคเนื้ออยู่นั้นมักจะไม่ค่อยเพียงพอแก่ความต้องการ เกษตรกรเริ่มที่จะให้ความสำคัญแก่การทำแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะต้องการพันธุ์หมู่มากที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงโคเนื้อ

ตารางที่ 47 ปัญหาในเรื่องการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร

ปัญหา	ลำดับความสำคัญ
พื้นที่เลี้ยงโค (แหล่งทุ่งหญ้าธรรมชาติ)	1
พันธุ์โคที่ดี	2
การสุขภาพ (ดูแลรักษาความสะอาด)	3
เงินทุน	4
แหล่งน้ำ	5
การทำวัคซีนป้องกันโรค	6
แรงงานเลี้ยง	7
การตลาด	8
การตายของโคเนื้อ	9
การลักขโมย	10

ตารางที่ 48 ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือ

ความต้องการ	ลำดับความสำคัญ
อาหารเสริม	1
การฝึกอบรม	2
หนังสือ โศดตามธรรมชาติ	3
ช่วยรักษาโรค	4
บริการผสมเทียม	5
ให้สินเชื่อ	6
แร่ธาตุ	7
พันธุ์หมู	8